

ADANA SU ve KANALİZASYON İDARESİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ATIKSULARIN KANALİZASYON ŞEBEKESİNE DEŞARJ
YÖNETMELİĞİ

Genel Kurul Tarafından Kabulü;
Karar Tarihi : 02.12.2005
Karar No : 25

I.BÖLÜM
Genel

Amaç, Kapsam ve Yasal Dayanak

Madde 1- “Bu Yönetmelik 2560 sayılı İSKİ Kuruluş Kanuna 3009 sayılı kanunla eklenen Ek- 4 madde uyarınca Bakanlar Kurulu’nun 11.3.1987 ve 87/11594 sayılı kararının I. maddesi ile kurulan ASKİ Genel Müdürlüğü’nün Kuruluş Kanunu hükümlerine uygun olarak hazırlanmış olup, atıksuların kanalizasyon şebekesine bağlanmalarına, vidanjör veya benzeri bir araç ile taşınarak kanalizasyon şebekelerine boşaltılmalarına, kanalizasyon şebekesi bulunmayan yerlerde çevre kirlenmesine yol açmayacak bir düzeyde arıtılarak uzaklaştırılması ve kanalizasyon şebekesinin kullanım ve korunmasına ilişkin esas, yöntem ve kısıtlamaları belirler.”

3009 sayılı kanunla değişik 20.11.1981 tarih 2560 sayılı ASKİ Kuruluş Kanunu ile tanımlı ve sınırlı görev ve yetki alanı içinde halen mevcut ve yeni kurulacak olan gayrisihhi müessese ruhsatı veya işletme izni almış veya almamış tüm atıksu kaynakları bu yönetmelik kapsamındadır. Bu yönetmelik ve bu yönetmelikle bağlantılı yönergelerdeki parasal hükümler ASKİ Genel Kurulu tarafından onaylanmış “Tarifeler Yönetmeliği” hükümlerine göre uygulanacaktır.

Tanımlar:

Madde 2- **İdare (ASKİ) :** Adana Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü’dür.

Görev ve Yetki Alanı : ASKİ sorumluluk alanı dahilinde veya sorumluluk alanı haricinde olmakla beraber atıksuları su ve kanalizasyon toplama havzalarına gelen bütün bölgeler.

Atık: Her türlü üretim ve tüketim faaliyetleri sonunda fiziksel, kimyasal ve bakteriyolojik özellikleriyle, karışıkları alıcı ortamların doğal bileşim ve özelliklerinin değişmesine yol açarak dolaylı veya doğrudan zararlara yol açabilen ve ortamın kullanım potansiyelini etkileyen katı, sıvı ve gaz halindeki maddelerle atık enerjidir.

Atıksu: Evsel, endüstriyel, tarımsal ve diğer kullanımlar sonucu kirlenmiş veya özellikleri kısmen veya tamamen değişmiş sular ile maden ocakları ve cevher hazırlama tesislerinden kaynaklanan sular ve yapılaşmış kaplamalı ve kaplamasız şehir bölgelerinden cadde, otopark ve benzeri alanlardan yağışların yüzey veya yüzey altı akışa dönüşmesi sonucunda gelen suları ifade eder.

(Değişik:GKK-15/6/2012-9) Evsel Atıksu: Yaygın olarak yerleşim bölgelerinden ve çoğunlukla evsel faaliyetler ile insanların günlük yaşam faaliyetlerinin yer aldığı okul, hastane, otel gibi hizmet sektörlerinden kaynaklanan atıksulardır.

(Değişik:GKK-15/6/2012-9) Endüstriyel Atıksu: Herhangi bir ticari veya endüstriyel faaliyetin yürütüldüğü alanlardan, evsel atıksu ve yağmur suyu dışında oluşan atıksulardır.

(Değişik:GKK-15/6/2012-9) Kentsel atıksu: Evsel atıksu ya da evsel atıksuyun endüstriyel atıksu ve/veya yağmur suyu ile karışımını, ifade eder.

Endüstriyel Atıksu Kaynakları : Endüstriyel atıksu üreten her türlü tesis ya da faaliyettir.

Kanalizasyon Bağlantı Ruhsatı (İzni) : ASKİ tarafından düzenlenen ve evsel atıksuların kanalizasyon şebekesine bağlanma koşullarını belirleyen proje ve belgeler, bağlantı ruhsatını ifade eder.

Kanalizasyon Harcamalarına Katılma Payı : Belediye Gelirleri Kanununca kanalizasyon tesisi yapılması halinde, bunlardan faydalanan gayrimenkullerin sahiplerinden alınan bedel.

Atıksu Kaynakları : Faaliyet ve üretimleri nedeniyle atıksuların oluşumuna yol açan konutlar, ticari binalar, endüstri kuruluşları, maden ocakları, cevher yıkama ve zenginleştirme tesisleri, kentsel bölgeler, tarımsal alanlar, sanayi bölgeleri, eğitim kuruluşları, tamirhaneler, atölyeler, hastaneler ve benzeri kurum, kuruluş ve işletmeleri ve alanları ifade eder.

Bunlardan;

- a) Her atıksu havzasında, atıksu debisi veya herhangi bir kirlilik parametresi itibari ile (kg/gün) veya başka uygun bir birim cinsinden ifade edilen kirletici yükü o havzada kanalizasyon sisteminin taşıdığı toplam debi ve kirletici yükünün % 1'inden fazla olan veya endüstriyel atıksularda günlük debisi 50 m³ den daha fazla olan veya tehlikeli ve zararlı atıklar içeren endüstriyel atıksu kaynakları **önemli kirletici atıksu kaynaklarını**,
- b) Atıksu debisi 50 m³ den daha düşük olan ve içerdiği herhangi bir kirlilik parametresinin türü ve miktarı itibariyle önemli kirletici kaynak özelliğini taşımayan atıksu kaynakları ise **küçük atıksu kaynaklarını** ifade eder.

(Değişik:GKK-15/6/2012-9) Ötrofikasyon: Suların besi maddelerince özellikle azot ve/veya fosfor bileşiklerince; alg ve daha yüksek yapıları bitkilerin üremesini hızlandıracak, böylece sudaki canlıların dengesini bozacak ve su kalitesinde istenmeyen bozulmalara yol açacak şekilde zenginleşmesi.

Atıksu Toplama Havzası: Atıksuların alıcı ortama verilmeden önce, ilgili mühendislik çalışmalarında belirlenen sınırlar dahilinde toplandıklarını alanların tamamıdır.

Kuşaklama Kanalı : Baraj, göl ve körfezleri korumak amacı ile inşa edilen ve çevreden gelen atıksuların kıyı boyunca toplandığı atıksu kanalıdır.

Atıksu Depolama Tankı: Atıksuların toplandığı ve dengelendiği teknik usullere uygun hazırlanmış hacimlerdir.

Atıksu Arıtımı: Suların çeşitli kullanımlar sonucunda atıksu haline dönüşerek yitirdikleri fiziksel, kimyasal ve bakteriyolojik özelliklerinin bir kısmını veya tamamını tekrar kazandırabilmek ve / veya boşaldıkları alıcı ortamın doğal, fiziksel, bakteriyolojik ve ekolojik özelliklerini değiştirmeyecek hâle getirilebilmeleri için uygulanan fiziksel, kimyasal ve biyolojik arıtma işlemlerinin birini veya birkaçını ifade eder.

Arıtma Tesisi: Atıksuların alıcı ortama boşaltılmasından veya herhangi bir taşıma aracı ile alıcı ortama taşınmasından önce arıtılmaları amacıyla, ASKİ'nin kuracağı veya atıksu kaynaklarından kurulmasını isteyeceği her türlü tesislerdir.

Ön Arıtma Tesisi: Atıksuların özellikleri nedeni ile

- a) Kanalizasyon sistemi yardımıyla toplanan atıksular için bu sisteme kabul edilebilir sınırlarını sağlamak,
  - b) Atıksuların herhangi bir diğer taşıma aracı ile tekil, ortak, organize sanayi bölgesine veya kamuya ait atıksu arıtma ve bertaraf tesisine kabulü için, bu işletmelerin giriş suları için öngörülen sınır değerlere uymak
- amacıyla ASKİ tarafından atıksu kaynağında kurulması istenecek her türlü arıtma tesisleridir.

Arıtma Çamuru: Arıtma tesislerinde oluşan ya da fosseptiklerden çıkan, değişik oranlarda katı madde içeren sıvı – katı madde karışımıdır.

Kanalizasyon Sistemi : Ayrık sistemde evsel ve/veya endüstriyel, atıksuları ayrı, yağmursularını ayrı; bileşik sistemde ise bütün atıksuları birlikte toplamaya, uzaklaştırmaya ve arıtma tesislerine iletmeye yarayan birbiriyle bağlantılı boru ya da kanal sistemleridir.

Yağmur Suyu Kanalı: Ayrık sistem kanalizasyon yapılarında yağış suları, yüzeysel sular, drenaj suları dışında başka kirletici unsur içermeyen temassız soğutma sularını taşıyan kanallardır.

Atıksu Kanalı: Ayrık sistem kanalizasyon yapılarında evsel ve / veya endüstriyel kaynaklı atıksuları taşıyan kanalları ifade eder. Birleşik sistem kanalizasyon yapılarında ise, bu atıksulara ek olarak yağış sularını da birlikte taşıyan kanalları ifade eder.

Birleşik Kanal: Atıksuları ve yağmur sularını birlikte taşıyan kanaldır.

Bağlantı Kanalı: Atıksu kaynağının atıksularını kanalizasyon sistemine ileten, parsel bacası ile atıksu kanalı arasında yer alan mülk sahibine ait kanaldır.

Parsel Bacası: Parsel bağlantı kanallarının başlangıç noktasında numune almak, ölçüm yapmak, atıksu akımını izlemek için ve atıksu abone bağlantılarının yapılacağı ASKİ' ce tespit edilecek özel tiplere uygun olarak inşa edilecek bacalardır.

Kontrol Bacası: Atıksu deşarjlarını kontrol amacıyla numune almak, ölçüm yapmak, atıksu akımını izlemek için, özel tipleri ASKİ' ce belirlenecek bacalardır.

Debi: Bir akım kesitinden birim zamanda geçen suyun hacmidir.

Kompozit Numune: Evsel ve endüstriyel atıksulardan belirli zaman aralıklarında debi ile orantılı olarak alınıp oluşturulan karışık numunedir.

Zehirlilik (Toksosite): Bir maddenin alıcı ortamda belirli bir konsantrasyondan fazla olarak bulunmasıyla çeşitli indikatör organizmaların sağlığını ve ekolojik sistem dengesini tehdit etmesi, akut veya kronik hastalık ve ölümlere yol açması özelliğidir.

Deşarj Kalite Kontrol Ruhsatı: ASKİ tarafından düzenlenen ve Atıksu Deşarj Yönetmeliğinde açıklanan şartlara uyan endüstriyel atıksular ile endüstrilerde oluşan evsel nitelikli suların kanalizasyon şebekesine bağlanma ve boşaltılma koşullarını belirleyen ve İdare tarafından verilen belgedir.

Kullanılmış Suların Uzaklaştırılması Bedeli (KSUB) : Her türlü kaynaktan gelen kanal limitlerine kadar kirlilik ifade eden atıksuların bertarafı gayesi ile su abonelerinden alınan bedeldir.

Atıksu Altyapı Tesisleri: Evsel ve/veya endüstriyel atıksuları toplayan kanalizasyon sistemi ile atıksuların arıtıldığı ve arıtılmış atıksuların nihai bertarafının sağlandığı sistem ve tesislerin tamamını ifade eder.

Altyapı Ruhsat Payı : Evsel nitelikli atıksuyu bulunan mesken veya her türlü imalata yönelik işyeri endüstri tesislerine, ASKİ tarafından Kanalizasyon Bağlantı Proje Onayı safhasında bir defaya mahsus olmak üzere alınan bedeldir.

(Değişik:GKK-15/6/2012-9) Alıcı su ortamı: Atıksuların deşarj edildiği veya dolaylı olarak karıştığı göl, akarsu, kıyı ve deniz suları ile yeraltı suları gibi yakın veya uzak çevresidir.

Dere: Yer altı veya yerüstü su kaynaklarına dayalı olarak yılın her ayında veya arazinin jeolojik ve topoğrafik durumuna bağlı olarak yılın belirli zamanlarında önemli sayılabilecek miktarda suyu alıcı ortama taşıyan akarsulardır.

Kirlilik Önlem Payı (KÖP): Arıtma gerektiren atıksu üreten kaynaklardan gerekli tedbirleri alıncaya kadar veya yeterli ölçüde almadıklarının tespiti

neticesinde veya proses atıksuyu olan işletme/ endüstrilerin, ASKİ / alıcı ortam standartlarını aşan kirlilik parametreleri ihtiva eden atıksularının deşarjı veya ön/tam arıtma tesisi kuran işletme/endüstrilerin atıksularını bağlantı veya by-pass yaptığı tespit edildiğinde ASKİ'ye ödemek zorunda oldukları meblağdır.

Ekolojik Denge: İnsan ve diğer canlıların varlık ve gelişmelerini sürdürebilmeleri için gerekli olan şartların bütünü ifade eder.

Çevre Kirliliği: İnsanların her türlü faaliyetleri sonucu havada, suda, toprakta meydana gelen doğal olmayan değişikliklerle ekolojik dengenin bozulması ve bu tür faaliyetler sonucu ortaya çıkan salgın hastalıklar ile görüntü bozukluğu, koku, gürültü ve atıkların çevrede meydana getirdiği diğer arzu edilmeyen sonuçları ifade eder.

Çevre Korunması: Ekolojik dengenin korunması, havada, suda, toprakta kirlilik ve bozulmaların önlenmesi ve çevrenin iyileştirilmesi için yapılan çalışmaların bütünü ifade eder.

Deşarj: Arıtılmış olsun olmasın, atıksuların doğrudan veya dolaylı olarak alıcı ortama (sulamadan dönen drenaj sularının kıyıda veya uygun mühendislik yapıları kullanılarak toprağa sızdırılması hariç) veya sistemli bir şekilde yeraltına boşaltılmasını ifade eder.

Taşınmaz : Atıksuyun olduğu, bir parsel içindeki arsa, konut, işyeri ve sanayi tesisidir.

Numune Alma Noktası: Atıksu numune alma noktası, atıksuların toplanıp şehir atıksu sistemine veya alıcı ortamlara boşaltım noktasını; alıcı ortam numune alma noktası ise, atıksuyun alıcı ortama deşarj edilerek alıcı ortamlara tam olarak karıştıktan sonra numunenin alındığı noktayı ifade eder.

Seyrelme: Bir alıcı ortama deşarj edilen atıksuyun içerdiği bir kirlileti parametrenin atıksudaki konsantrasyonunun deşarj sonucunda alıcı ortamda oluşan fiziksel, hidrodinamik olaylar veya çeşitli fiziksel, kimyasal ve biyokimyasal reaksiyonlar sonucunda azalmasını ve atıksuyun alıcı ortama deşarj şekli ve alıcı ortamın taşıdığı özelliklere bağlı olarak hesaplanabilen bir büyüklüğü ifade eder.

Parsel Atıksu Drenaj Tesisi : Atıksuların parsel içinde toplanması, ön işleme, kontrolü ve şehir kanalizasyonuna bağlantısını sağlayan sistemi ifade eder.

(Değişik:GKK-15/6/2012-9) Tehlikeli Maddeler: Su ve çevresi için önemli risk teşkil eden, zehirlilik, kalıcılık ve biyolojik birikme özelliğinde olan madde ve madde gruplarını ifade eder.

Toksik Parametreler : Genel olarak endüstriyel faaliyetlerden oluşan ve doğada kalıcı özellik gösteren ve/veya toksik etkiler oluşturan (ağır metaller, fenol, siyanür, vb.) parametrelerdir.

Tekil Numune : Bir atıksu kaynağından herhangi bir zamanda alınan numunedir.

Konvansiyonel Parametreler : Genel olarak evsel ya da evsel nitelikteki atıksuları tanımlamada kullanılan ve doğada kalıcı özellik göstermeyen ve/veya toksik etkisi olmayan parametrelerdir. Bu Yönetmelik kapsamı içinde konvansiyonel parametreler aşağıdaki gibi tanımlanabilir.

Kimyasal Oksijen İhtiyacı (KOİ)
Askıdaki Katı Madde (AKM)
Toplam Azot (T-N)
Toplam Fosfor (T-P)
Yağ ve Gres
Yüzey Aktif Maddeler (Biyolojik Olarak Parçalanabilir)

İlkeler

Madde 3-

Bu yönetmelik, aşağıda belirlenen genel hedef ve esaslar doğrultusunda uygulanır.

a) Çevrenin korunmasına ve kirliliğine ilişkin karar ve önlemlerin alınması ve uygulanmasında insan ve diğer canlı varlıkların sağlığının korunması; alınacak önlemlerin kalkınma çabalarına olumlu ve olumsuz etkileri ile fayda ve maliyetleri dikkate alınarak kısa ve uzun vadeli değerlendirmelerin yapılması esastır.

- Arazi ve kaynak kullanım kararları veren ve proje değerlendirmesi yapan yetkili kuruluşlar, kalkınma çabalarını olumsuz yönde etkilememeyi dikkate alarak çevrenin korunması ve kirlenmemesi hedefini gözetirler.

- Ekonomik faaliyetlerde ve üretim metotlarının tayininde çevre sorunlarının önlenmesi ve sınırlandırılması amacıyla en elverişli teknoloji ve yöntemler seçilir ve uygulanır.

- Çevrenin korunması ve kirlenmesinin önlenmesi konusunda alınacak tedbirlerin bir bütünlük içinde tespiti ve uygulanması esastır.

b) Kanalizasyon şebekesi bulunan yerlerde her atıksu kaynağının kanalizasyon şebekesine bağlanması iş bu yönetmelikte belirtilen esaslar çerçevesinde bir hak ve zorunluluktur. Atıksular çevreye boşaltılamaz.

c) Kanalizasyon ve yağmursuyu şebekeleri tahrip edilemez ve kullanım amaçları değiştirilemez.

d) Her türlü atıksu kaynağı, kanalizasyon şebekesinden ve arıtma tesislerinden yararlanması ile bu tesislerde ve alıcı ortamda doğabilecek zararların giderilmesi için yapılacak tüm harcamaları karşılamakla yükümlüdür.

e) Kanalizasyon sistemi olmayan yerlerde, her türlü atıksu kaynağı, atıksuların alıcı ortama atılmasından doğacak zararların giderilmesi için yapılacak tüm harcamaları karşılamakla yükümlüdür.

f) Evsel ve endüstriyel atıksuların kanalizasyon şebekesine bağlanabilmesi ya da vidanjör veya benzeri bir taşıma aracı ile taşınarak boşaltılabilmeleri için;

1- Kanalizasyon bağlantı projesinin ASKİ'ye onaylatılması,

- 2- Kanalizasyon şebekesinin yapısına, kapasitesine ve çalışmasına zarar verip, engel olmaması,
- 3- Çalışan personel ve civar halkı için sağlık sakıncası yaratmaması,
- 4- Kanalizasyon şebekesinin bağlandığı arıtma tesisinin çalışmasını ve verimini olumsuz yönde etkilememesi,
- 5- Bir klasik biyolojik arıtma tesisinde arıtılmayacak maddeler içermemesi,
- 6-Atıksu arıtma tesisinde oluşacak çamur vb. maddelerin arıtılması, uzaklaştırılması ve kullanılmasını zorlaştırmaması ve çevre kirlenmesine yol açacak nitelik kazanmalarına neden olmaması gerekir.

g) Atıksu miktarını ve atıksudaki atık konsantrasyonunu en aza indirerek kirliliği kaynağında önleyecek teknoloji ile üretim yapılması esastır.

h) Her türlü katı atık ve artıklarla, arıtma çamurlarının alıcı su ortamlarına ve kanalizasyona boşaltılması yasaktır.

ı) Atıksu aboneleri atıksularını kanalizasyona deşarj için yaptıracakları her türlü yapı ve tesisin proje onayını ASKİ'den almak zorundadırlar ve daha sonra yapım işlerini ASKİ'ye kontrol ettirirler.

i) Atıksu arıtımında teknik ve ekonomik açıdan uygun arıtma yöntemlerinin seçilmesi esastır.

j) Su kirliliği kontrolü açısından her türlü kirletici kaynağın bir izin belgesine bağlanması esastır.

k) Konutun şehir içme suyu şebekesi dışında bir kaynaktan, örneğin bir kuyudan, su temin etmesi halinde oluşan atıksu miktarının izin belgesinde belirtilmesi esastır.

l) Benzer nitelikte atıksu üreten endüstriler ve yerleşimler için ortak arıtma tesisi kurulması esastır.

m) Ötrofikasyon riski olan göl, gölet, koy, körfez gibi hassas alıcı su ortamlarına deşarj yapacak atıksu arıtma tesislerinin, gerektiğinde azot ve fosfor giderimi gerçekleştirebilecek şekilde tasarımının yapılması esastır.

Yükümlülük

Madde 4-

ASKİ; kuruluş yasası hükümlerine göre, şehrin yararlandığı su kaynaklarının korunması ve sorumluluk alanındaki diğer su kaynaklarının (deniz, göl, akarsu ve yer altı suları) kullanılmış sular ve endüstri atıkları ile kirlenmemesi için mevcut tüm endüstri kuruluşlarının gereken arıtma tesislerini kurmalarını öngörür ve bu yönetmelikteki esaslar uyarınca zorunlu kılar. Ayrıca, tüm endüstri/işletmeler bu tesisleri çalıştırmak ve arıtma tesisi çıkış değerlerinin ASKİ/alıcı ortam standartlarına indirmek ve sağlamakla yükümlüdürler. Proses atıksuyu olan işletme/endüstriler, ASKİ'ce tahakkuk ettirilen Kirlilik Önlem Paylarını (KÖP) ödemekle yükümlüdürler.

II.BÖLÜM

Yasaklamalar ve Kısıtlamalar

Kanalizasyon Şebekesine Müdahale

Madde 5- İdarenin yazılı izni ve proje onayı olmadıkça yetkisiz hiçbir resmi ya da özel kişi ve/veya kuruluş tarafından kanalizasyon sistemine müdahale edilemez, kanal şebekelerinin kapakları açılmaz, geçtiği yerler kazılamaz, şebekelerin yerleri değiştirilemez, bağlantı kanalları inşa edilemez ve şebeke sistemine bağlanamaz. Herhangi bir maksatla kullanılmak için kanalizasyon tesislerinden su alınmaz. Atıksu altyapı tesislerine deşarj edilmiş olan atıksular İdarenin yazılı izni olmadıkça herhangi bir amaç için kullanılamaz.

Yağmur Suyu Deşarjları

Madde 6- Bölgede ayrık kanalizasyon sistemi mevcut ise; yağmursuları ve kirli olmayan tüm diğer yüzeysel drenaj suları evsel atıksu kanallarına ve hiçbir atıksu kanalı da yağmursuyu kanallarına bağlanamaz.

Proses Dışı Atıksular

Madde 7- Kirlilik içermeyen proses dışı atıksular (temassız soğutma suları v.b.) ASKİ'nin onayı olmadan kanalizasyon sistemine bağlanamaz.

Seyrelme

Madde 8- Endüstriyel atıksuların kirli olmayan sularla (soğutma suları, yağmursuları v.b. proses dışı atıksular) seyreltilmesi ve bu şekilde Yönetmelik hükümlerine ve tespit edilen üst limitlere uygunluklarının sağlanması yasaktır.

Kanalizasyon Şebekesine veya Alıcı Ortama Verilmeyecek Atıklar ve Diğer Maddeler

Madde 9- Aşağıda sıralanan atık, artık ve diğer maddeler hiçbir şekilde kanalizasyon şebekesine ve alıcı ortama verilemez. Verilmesi halinde Madde 28 uygulanır.

a) Benzin, nafta, gazyağı, motorin, fuel-oil, madeni yağlar, diğer solventler ve tek başına veya maddeler ile etkileşim halinde yangına, patlamalara sebep olabilecek veya herhangi bir şekilde insanlar, yapılar ve arıtma tesisleri için tehlike yaratabilecek diğer sıvı, katı ve gaz halindeki her türlü madde (benzol, solventler, karpit, fenol, petrol, zehirli maddeler, yağlar, gresler, asitler, bazlar, ağır metal tuzları, pestisitler veya benzeri toksik kimyasal maddeler, yıkama sonrası proseslerden oluşan seyrelmiş kan haricindeki katı atıklar, hastalık mikrobu taşıyan patojenler, radyoaktif maddeler).

b) Gaz fazına geçebilen, duman oluşturan, koku çıkartan, zehirli etkiler nedeni ile sağlık açısından sakınca yaratan, bu nedenle kanallara girişi, bakım ve onarımı engelleyen her türlü madde.

c) Endüstrilerden veya ticari işletmelerden kaynaklanan, öğütülmüş durumda da olsa atıksu altyapı tesislerinde çökme ve tıkanmalara neden olabilecek

maddeler, özellikle süprüntü, moloz, hayvan dışkısı ve şerbeti, kum mutfak artığı, kül, selülozlu maddeler, katran, saman, talaş, metal ve tahta parçaları, cam, plastik, toprak, mermer ve mermer tozu, tüy, kıl, lif, curuf, paçavra, mezbaha artığı, hayvan ölüsü, işkembe içi, üzüm posası, çeşitli gıda maddeleri ve meyvelerin posası, mayalı artıklar, çamurlar, deri artıkları, gübre, yağ küspeleri, hayvan yemi artıkları, siloların sızıntı suyu, mandıraların peynir suyu ve benzeri maddeler.

d) Kanal yapısını bozucu ve aşındırıcı özellikte olan korozif maddeler, alkaliler, asitler, pH değeri 6,5'dan düşük , 10'dan yüksek olan atıklar.

e) 5° C ile 40° C arasında çöken, katılaştan, viskoz hale geçen, kanal iç yüzeylerinde katı veya viskoz tabakalar oluşturabilecek her türlü madde.

f) Radyoaktif özelliğe sahip maddeler.

g) Dünya Sağlık Teşkilatı ve diğer uluslar arası geçerli kriterler ile ulusal mevzuat ve standartlara göre tehlikeli ve zararlı atık sınıfına giren tüm atıklar.

h) Her türlü katı atık ve artıklar, Ön arıtma, arıtma, depolama tankları ve septik tank çamurları.

i) Kanal şebekesi olmayan bölgelerdeki Su Kirliliği Yönetmeliğinin gerektirdiği düzeyde arıtılmamış evsel ve endüstriyel atıksular.

i) Kanal şebekesinde köpük meydana getirebilen ve debisi ne olursa olsun anyonik yüzey aktif madde, konsantrasyonu 400 mg/l'den fazla deterjanlı sular.

j) Debisi ne olursa olsun yağ ve gres konsantrasyonu 1000 mg/l'den fazla olan atıksular

k) Debisi ne olursa olsun AKM konsantrasyonu 2000 mg/l'den fazla atıksular.

l) (Değişik:GKK-15/6/2012-9) Her türlü boyalı atıksular.

m) Kanal şebekesi olmayan bölgelerdeki alıcı ortama evsel ve endüstriyel atıksuların önlem almadan direk deşarjı.

n) Bağlantı Kalite Kontrol Ruhsatında (Deşarj Kalite Kontrol Ruhsatında) belirlenen değerlere özellikle ön arıtma tesisi çıkışında belirlenen sınır değerlere uymayan atıksular.

o) Sanayi ve Endüstri tesislerinde çöp ve katı maddelerin çöp öğütücüler tarafından öğütülmesi sonucu elde edilen atıklar.

ö) Kurum gerek gördüğünde işletme sahibi veya yönetiminden, konutlarda konut sahibi veya yönetiminden, kamu kurumlarında kamu idarelerinden seperatör(yağ ayırıcı) veya katı atık tutucu(filtre) vb. sistemlerin kurulmasını isteyebilir.

Şehir Atıksu Altyapı Sistemine Bağlantı ile ilgili Özel Yasaklar

Madde 10- Şehir atıksu arıtma ve/veya bertaraf tesisinin işletilmesi yönünden veya nihai alıcı ortamın taşıdığı özellikler nedeniyle gerek duyulduğunda, ASKİ bazı tekil

durumlarda Madde 9'da belirtilen şartların ötesinde isteklerde bulunabilir. ASKİ aşağıdaki durumlarda, atıksuyun şehir atıksu altyapı sistemine verilmesini yasaklayabilir.

- a) Atıksuyun, oluşturduğu yerden toplanması, iletilmesi veya arıtılması sırasında miktarı ve özelliği nedeni ile olağanüstü fazlalıkta harcama gerektirmesi durumunda,
- b)** Atıksuyun yaygın kullanılan atıksu tekniği kuralları ile evsel atıksularla birlikte toplanması, iletilmesi ve arıtılmasının mümkün olmaması durumunda

III. BÖLÜM

Evsel Atıksuların Kanalizasyon Şebekesine ve Alıcı Ortama Deşarj Koşulları

Kanalizasyon Şebekesinin Bulunduğu Yerlerdeki Evsel Atıksu Kaynaklarının Uyacağı Koşullar :

Madde 12-

a) İdare tarafından evsel kaynaklı atıksular için Atıksu Bağlantı İzni ve Belgesi verilir. Mal sahibi müteahhit veya apartman yöneticisi ya da vekili İdare’ce hazırlanmış olan özel ruhsat formunu doldurup, İdare’ce belirlenen evrakları da ekleyerek 5 nüsha projeyle birlikte müracaat eder. Kanal bağlantı projesi için gerekli teknik bilgiler İller Bankası’nın ilgili talimatname ve normlarına uygun olarak hazırlanarak, İdare tarafından verilir. Ruhsat İşlemlerinin tamamlanması, projelerin incelenmesi ve onayı için İdare’nin Tarifeler Yönetmeliği’nde belirlenmiş olan ruhsat ve kontrol harçları alınır.

b) Mal sahipleri için atıksuları altyapı tesislerine bağlamak ve bu tesisleri kullanmak bir hak ve mecburiyettir. Mal sahibinin şehir kanalizasyon sistemine bağlantı yapması, kullanması ve bağlı olan parselde değişiklik yapması ASKİ’nin iznine tabidir. Doğrudan bağlantı yapmak ve mevcut bir parsel içi kanalizasyon üzerinden bağlantı yapmak eş anlamlıdır.

c) Bina bağlantı kanalının kanalizasyon şebekesine bağlanmaya hazır olduğunu “Kanal Bağlantı Ruhsatı” alan kişi ya da kuruluş İdare’ye bildirmeye mecburdur. Bağlantı, İdarenin göndereceği yetkili elemanların kontrolü altında mal sahibi, müteahhit veya apartman yöneticisi tarafından yaptırılır. Bağlantı işlemi dolayısıyla kanalizasyon şebekesine gelebilecek her türlü zarar ve ziyan mal sahibi, müteahhit, apartman yöneticisince tazmin olunur. Kontrol masrafları Tarifeler Yönetmeliği’nde belirtilen esaslar üzerinden mal sahibi müteahhit veya apartman yöneticisinden alınır.

d) Şehir su şebekesiyle bağlantısı olmayan, özel bir içme ve kullanma suyu da bulunmayan ve içinde herhangi bir amaçla su kullanılmayan taşınmazlar (arsa,tarla vs.) kanalizasyon şebekesine bağlanmayabilir.

e) Zemin suyunun veya arıtma zorunluluğu olmayan zemin suyu benzeri (tarla, bahçe, sulama suyu vs.) atıksuların kent kanalizasyonuna verilebilmesi için ASKİ’den özel izin almak gerekmektedir. Bu izin süreli veya sonradan geri alınmak üzere süresiz olarak verilir.

f) Her parsel için ayrı ve bağımsız bir bağlantı kanalı yapılacaktır.

g) Kanal şebekesine bağlı bir parselin daha sonra ayrı ayrı parsellere ayrılarak her parselde bağımsız konutlar inşa edilmesi durumunda her bir parselin kanalizasyon şebekesine ayrı ayrı bağlantı yapması zorunludur.

h) İdare tarafından yapılacak denetim sonucunda bu yönetmeliğin koşullarına uygunluğunun saptanması durumunda eski binaların bağlantı kanalları yerine yapılacak yeni binalar tarafından da kullanılabilir.

ö) Mal sahibi, müteahhit veya apartman yöneticisi atıksuları kanalizasyon şebekesine bağlayan kanalları, diğer özel tesisleri ve parsel bacasını iyi bir şekilde muhafaza etmek ve her zaman kontrole hazır tutmakla yükümlüdür.

p) Atıksu kanalizasyon şebekesine bağlantısı yapılan taşınmazın parselinde daha önceden yapılmış özel tesisler ve her nevi atıksu toplama çukurlarından çalışmaları ASKİ'ce uygun görülmeyenler devre dışı bırakılır, atıksuları boşaltılır. İç duvarları dezenfekte edilip temizleme işlemi bitirildikten sonra çukurlar uygun bir malzeme ile (çakıl v.b.) doldurularak atıksu bağlantı sisteminin dışında bırakılır. Bütün bu işlemlerin mal sahibi, müteahhit veya apartman yöneticisi tarafından yaptırılması ve zorunludur.

r) İdare tarafından boşaltılan ve devre dışı bıraktırılan bu çukurların ASKİ yetkilileri tarafından tetkik edilmesi ve sonra bir rapor halinde bundan sonra hangi amaçla kullanılacağına belirtilmesi, kullanım değişikliği söz konusu olduğunda kullanıcının ASKİ'ye haber vererek izin alması gereklidir.

s) Atıksu parsel bacası ile kanalizasyon şebekesi arasında kalan bağlantı kanalının bakım ve işletmesi mal sahibi müteahhit veya apartman yöneticisi sorumluluğundadır. Mal sahibi, müteahhit veya apartman yöneticisi bağlantı kanalında meydana gelebilecek tıkanıklıkları ASKİ'ye bildirmekle ve Tarifeler Yönetmeliğinde belirlenen bedeli karşılığı açtırmakla yükümlüdür. Ev bağlantısındaki tıkanıklığın kanal şebekesine atılmaması gereken atıklardan olduğu tespit edilirse mal sahibi, müteahhit veya apartman yöneticisi hakkında bu yasağa aykırı hareketten dolayı Madde 28' de belirtilen esaslar dahilinde yasal işlem yapılır.

Kanalizasyon Şebekesinin Bulunmadığı Yerlerdeki Evsel Atıksu Kaynaklarının Uyacağı Koşullar:

Madde 13. a) Belediye sınırlarının dahilinde kanalizasyon şebekesinin bulunmadığı veya kanalizasyon şebekesi projelendirilip yapımı programa alınmamış bölgelerde alıcı ortama deşarj yapan tüm evsel ve endüstriyel atıksu kaynakları, 31.12.2004 tarih 25687 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliği'ndeki hükümler doğrultusunda gerekli önlemleri almak ve atıksu arıtma tesisleri kurmakla yükümlüdür. Oluşan arıtma çamuru için Katı Atıkların kontrolü Yönetmeliğindeki ilgili hükümlere göre depolama ve uzaklaştırma işlemleri yapılır.

b) ASKİ atıksu toplama havzalarının özelliklerini göz önüne alarak alıcı ortama deşerjin mümkün olmadığı hallerde, atıksu kaynakları, atıksularını yönetmelik hükümleri uyarınca ve yönetmelikte belirtilen limitleri sağlayacak şekilde arıttıktan sonra sızdırmaz bir depoya toplar. Bu yerlerdeki evsel atıksular ise ASKİ'nin onaylayacağı projeye uygun olarak yapılacak bir atıksu depolama tankında toplanır. ASKİ' nin veya ASKİ'den çalışma ruhsatı almış taşıma araçları ile ASKİ' nin kanalizasyon sistemi üzerinde belirleyeceği deşarj noktalarına taşınır.

c) Kanalizasyon şebekesine verilmeleri sakınca yaratmayan atıksuların atıksu depolama çukurlarından taşınıp uzaklaştırılmaları idarece belirtilecek olan ücret tarifesine göre yapılır. İdare uygun görürse yetki ve sorumluluk alanında kalmak üzere gerekli gördüğü tedbir ve teminatı alarak özel taşıma araçlarına (vidanjör) çalışma izni verebilir. Bu araç sahipleri, idareden alacakları çalışma izin belgesindeki koşullara uymak şartıyla araçlarını çalıştırabilirler. Ancak çalışma süresi içinde sebep olacakları her türlü zarar ve ziyandan sorumlu olurlar. Bu araçlara çalışma iznini ASKİ Genel Müdürlüğü, **(Değişik:GKK-15/6/2012-9) Kanalizasyon Dairesi Başkanlığı** verir. Vidanjörlerin döküm yerlerini **(Değişik:GKK-15/6/2012-9) Kanalizasyon Dairesi Başkanlığı** tayin eder.

d) Atıksu depolama çukurlarında birikmiş atıksularını açığa boşaltan veya taşmasına fırsat verenler hakkında idarenin belirleyeceği cezai hükümler uygulanır.

e) Belediye sınırları içinde ve dışındaki endüstriyel atıksu kaynaklarının alıcı ortama doğrudan deşarjı durumunda Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliği hükümleri geçerlidir. Mücavir alan sınırları dışındaki endüstriyel tesislerden çıkan atıkların bertarafı Katı Atık Kontrolü Yönetmeliği hükümlerine tabidir.

IV. BÖLÜM

Endüstriyel Atıksuların Kanalizasyon Şebekesine ve Alıcı Ortama Deşarj Koşulları

Atıksu Abonesi Durum Tespit Esasları:

Madde 14-

a) ASKİ sorumluluk alanı içerisinde bulunan kurulu her endüstri atıksu kaynağında, en az iki teknik elemanı tarafından durum tespit çalışmaları yaptırır. Anılan endüstri isim, üretim, hammadde, su, atıksu, kanal durumu ve arıtma önlemleri v.b. açılarından incelenir ve sonucunda bir rapor tanzim edilir.

b) İnceleme sonucunda anılan kuruluştan endüstriyel nitelikte atıksu kaynaklanmadığı tespit edilirse, o kuruluş arşive kaydedilir ve bu kuruluş hakkında evsel atıksu kaynağı olarak değerlendirme yapılır. Ancak üretim değişikliği ve benzeri değişimlerde ASKİ'ye haber verilmesi zorunluluğu konusunda ilgilisi uyarılır.

c) İnceleme sonucunda işyerinden endüstriyel nitelikte atıksu kaynaklandığı tespit edilirse söz konusu işyerinin atıksu abonesi yapılması işlemlerine başlanır ve dahil olduğu endüstri kategorisi Çevre Kanunu Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliği'nde verilen sınıflandırmalar çerçevesinde tespit edilir.

d) Kategorizasyon işleminden sonra işyerinde yapılan tespitler (inceleme-numune olarak karakterizasyon) veya literatür bilgileri ile atıksularının kirleticiliği belirlenir.

e) Atıksu niteliklerinin belirlenmesini takiben işyerinin deşarj kısıtlamaları, alıcı ortam veya kanalizasyona deşarj durumuna göre tespit edilir.

f) Deşarj ortamı ve atıksuyun kirleticilik nitelikleri birlikte değerlendirilerek o işyeri için esas alınacak kirletici parametre ve kirlilik katsayısı tespit edilir.

g) Bu tespitlerden sonra firma atıksu abonesi olarak kaydedilir, kirlilik önlem payı tahakkuku işlemlerine başlanır. Bu değerlendirme sonucunda atıksuların özellikleri dolayısıyla kanalizasyon sistemine doğrudan deşarjları uygun görülmeyen endüstriyel atıksu kaynaklarından Madde 19'daki Atıksu Ön Arıtma Tesisi kurma koşullarında belirtilen esasları sağlamak üzere ön arıtma tesisi kurup işletmeleri istenir. Şayet mal sahibi ASKİ'ce verilen süre içinde gerekli ön arıtma düzenini kurmamakta ısrar ederse ASKİ Yönetim Kurulu Kararı ile Madde 28'de belirtilen hükümler çerçevesinde cezai işlemler uygulanır. Deşarj Kalite Kontrol Ruhsatı düzenlenerek, atıksu arıtma tesisi kurma koşulları aşağıda verilen h ve Madde 18 b fıkralarına göre karara bağlanır.

h) Bu değerlendirmeler sonucunda atıksularının özellikleri itibariyle kanalizasyon sistemine direk deşarjları uygun görülmeyen endüstriyel atıksu kaynaklarından Deşarj Kalite Kontrol Ruhsatında belirtilen esasları sağlamak

üzere projesi **ASKİ'nin onayına** tabii olan arıtma tesisini kurması ve işletmeleri istenir. **Atıksu arıtma tesisi proje onay esasları Madde 32'ye göre yapılacaktır.** (Değişik : **GKK-16/01/2014-29**)

i) Herhangi bir atıksu toplama havzasında atıksu debisi veya kirlenme yükü, o kanalizasyon şebekesinin taşıdığı toplam debi ve kirlenme yükünün % 10'dan fazla olan endüstriyel atıksu kaynakları teknik özellikleri Deşarj Kalite Kontrol Ruhsatı Belgesinde verilecek esaslara göre alıcı ortam standartlarına uyma şartı ile bir tam arıtma tesisini kurmak ve işletmekle yükümlü tutulabilirler. Bu durumda 31.12.2004 tarihinde yayınlanan Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliği esaslarında belirtilen alıcı su ortamına doğrudan boşaltım ilke ve atıksu standartları geçerlidir.

i) Aynı sanayi kuruluşu içinde birden fazla sektörün bulunması ya da aynı sektörün alt sektörlerinin bulunması halinde, endüstriyel nitelikli atıksu debisi en yüksek olan sektörün alıcı ortama deşarj standartlarının verildiği Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliği tablosundaki parametre değerleri esas alınır. Ancak atıksu debisi düşük olan sektör için Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliğinde verilen parametrelerden bazıları, alıcı ortama deşarj için esas alınan tabloda bulunmuyor ise, bulunmayan parametrelerde dikkate alınır.

Sanayi kuruluşlarının endüstriyel nitelikli atıksuları, bu kuruluşlara ait evsel nitelikli atıksularla birlikte arıtılıyorsa; evsel nitelikli atıksuyun miktarına bakılmaksızın, ilgili sanayi kuruluşu için verilen deşarj standartları uygulanır.

j) Kurum, kuruluş ve işletmeler, kendi gruplarına ait deşarj standartlarına kıyasla daha kirli suları alıp kullandıklarında, boşalttıkları atıksuyun kullanıma aldıkları sudan daha kirli olmamasını sağlamakla yükümlü tutulurlar.

Bu Yönetmelikteki değişikliklerin Yayınlandığı Tarihte Kurulu Olan Endüstriler İçin Yararlanma Onayı- (Değişik:GKK-15/6/2012-9)

Madde 15- (Değişik:GKK-15/6/2012-9) Bu maddenin yürürlüğe giriş tarihinden önce Atıksu Deşarj Kalite Kontrol Ruhsatı almış olanlar, ekli sektör tablolarında belirtilen renk parametresi deşarj standartlarını, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içerisinde sağlarlar. Bu madde kapsamında renk parametresi deşarj standartlarını sağlayanların, ruhsatlarının yenilenmesine gerek yoktur.

Yeni Kurulacak Endüstriler İçin Yararlanma Onayı Deşarj Kalite Kontrol Ruhsatı Alınması Esasları :

Madde 16- Kurulacak her endüstri, iş yeri açma izni başvurusu sırasında ASKİ'ye Deşarj Kalite Kontrol Ruhsatı başvurusu da yapmak zorundadır. Bu aşamada Deşarj Kalite Kontrol Ruhsatı başvuru formu doldurularak ASKİ'ye sunulur. Başvuru formu ASKİ'ce 2 ay içinde incelenerek deşarj koşulları ön arıtma ve / veya arıtma gerekip gerekmediği ilgisine bildirilir. Ön arıtma ya da arıtma gerekli görüldüğü taktirde arıtma tesisi kurma koşulları bildirilerek, Deşarj Kalite Kontrol Ruhsatı verilir. Endüstrinin işletmeye geçmesi ve atıksu arıtma tesisinin çalıştığına ASKİ'ye bildirilmesi sonrasında da Madde 24'de verilen denetleme işlemlerine başlanır. Madde 18'e göre ön arıtma ya da arıtma

gerekli görülmediği takdirde, işyeri atıksu abonesi olarak kaydedilir ve Deşarj Kalite Kontrol Ruhsatı verilir. Endüstri işletmeye alındıktan sonra KÖP tahakkuku başlatılır.

Ruhsatın Geçerliliği ve Sürekliliği :

Madde 17- a) “Deşarj Kalite Kontrol Ruhsatları” beşer (5) yıllık süreler için geçerlidir. Her süre bitiminde koşulları incelemek sureti ile ASKİ ruhsatları yeniler. Üretim miktar ve düzeninde veya faaliyet türünde değişiklik yapacak olan endüstriyel atıksu kaynakları 3 ay önceden ASKİ’ye müracaat ederek ruhsatlarını yeniletirler.

b) Bu yenileme işlemi sırasında İdarece tesisin daha önce belirtilen özelliklerinde bir değişiklik olup, olmadığı, atıksu miktar ve kirlilik yüklerinin değişip değişmediği, daha önce alınması istenen teknolojik tedbirlerin gerçekleştirilip gerçekleştirilmediğini, yeni tedbirlere gerek olup olmadığı, ölçüm programlarının düzenli bir biçimde yapılıp yapılmadığını tahkik edilir. Bu hususların herhangi birinin yerine getirilmediğinin tespit edilmesi halinde endüstrinin izin işlemine yeni baştan başlanması ve bu yönetmeliğin 15.maddesinde belirtilen ilkelere göre yeniden izin belgesi alması zorunludur.

c) Deşarj Kalite Kontrol Ruhsatı alan işyerleri; Atıksuların Kanalizasyon Şebekesine Deşarj Yönetmeliği’nde belirtilen koşulları sağlamakla yükümlüdürler. Denetlemelerde aksi uygulamalar tespit edildiğinde ilgilisi uyarılır, gerekirse ruhsat iptali yoluna gidilebilir. Atıksu deşarj izni verilirken idare tarafından konulmuş hükümlere uygun şekilde deşarj yapılmadığı tespit edilerek bir yıl içerisinde iki defa cezai işleme tabii tutulan işletmelerin faaliyeti belirli bir süre durdurulur, bu süre sonunda da İdarece istenilen şartların yerine getirilmediğinin tespiti durumunda deşarj izni iptal edilir.

d) Deşarj Kalite Kontrol Ruhsatları bu yönetmelik geçerli olduğu süre içinde geçerlidir. Bu Yönetmelik herhangi bir şekilde değiştirildiğinde gerekiyorsa süresi dolmamış bile olsa İdare tarafından ruhsatların yenilenmesi istenebilir.

e) Deşarj izni alan kurum, kuruluş ve işletmeler, tesislerini kurup işletmeye aldıktan sonra da alıcı su ortamına izin belgesinde öngörülenin ötesinde kirlletici atmamaya ve atıksu deşarj standartlarını aşmamakla yükümlüdür. İzin sahibi olmak cezai ve hukuki müeyyide uygulamasına engel teşkil etmez.

Ön Arıtma Gereği :

Madde 18- a) Atıksularının özellikleri nedeniyle kanalizasyon sistemine doğrudan deşarjı uygun görülmeyen endüstriyel atıksu oluşturan kuruluşlar “Deşarj Kalite Kontrol Ruhsatı” nda belirtilen esasları sağlamak üzere, 2560 sayılı Yasanın 19’uncu maddesi uyarınca her türlü kuruluş, işletme, bakım, kontrol ve belgeleme harcamaları kendilerine ait olmak üzere gerekli ön arıtma düzenini kurar ve işletirler.

(Değişik:GKK-15/6/2012-9) Ayrıca ilgililer, herhangi bir atıksu toplama alanında atıksu debisi veya ilgili sanayi sektörüne ait Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliği

ekinde yer alan Tablo 5 ilâ Tablo 20 arasındaki grup standartlarında verilen her bir parametre itibarıyla kirlenme yükü, kanalizasyon sisteminin taşıdığı toplam debi ve kirletici yükünün %10'undan fazla olan endüstriyel atıksu kaynaklarında, teknik özellikleri Deşarj kalite kontrol Ruhsatında belirtilen ve Çevre Kanununun 11 inci maddesinde tanımlanan esaslar çerçevesinde bir özel arıtma tesisini kurmak ve işletmekle yükümlüdürler. Bu durumda alıcı ortama doğrudan boşaltım ilkesi ve atıksu standartları geçerlidir ve ayrıca ASKİ'den izin alınır.

b) Gerek atıksu debisi, gerekse kalitesi açısından kesiklik veya aşırı salınımlar gösteren işletmeler ile arıtılması zorunlu (tehlikeli ve toksik karakterde) atıksu deşarj eden kuruluşlardan, özel bir arıtma tesisi kurmaları ve işletmeleri istenir.

c) Ön Arıtma koşulları, kanalizasyon şebekesinin, atıksu havzalarının ve deşarj edildikleri alıcı ortamların özellikleri göz önüne alınmak sureti ile belirlenir. Her atıksu havzasında atıksu debisi veya herhangi bir kirlilik parametresi itibari ile (kg/gün) veya başka uygun bir birim cinsinden ifade edilen kirletici yükü o havzada kanalizasyon sisteminin taşıdığı toplam debi ve kirletici yükünün % 1'inden fazla olan veya endüstriyel atıksularda günlük debisi 50 m³ ve daha fazla olan veya tehlikeli ve zararlı atıksu içeren endüstriyel atıksu kaynakları "Önemli Kirletici Kaynaklar" olarak tanımlanır.

d) İdarenin görev alanı sınırları içinde kurulmuş ve kurulmakta olan sanayi siteleri, Organize Sanayi Bölgeleri gibi kuruluşların bir arada toplandığı alanlarda atıksular, kentsel kanalizasyon sistemine bağlanmadan önce Atıksuların Kanalizasyon Şebekesine Deşarj Yönetmeliğindeki esasları yerine getirdikten sonra tek bir noktadan deşarj edilmelidir.

e) Gerek atıksu debisi gerekse kalitesi açısından kesiklilik veya aşırı salınımlar gösteren işletmeler ön arıtma tesislerinin gerekli olup olmadığına bakılmaksızın bir dengeleme havuzu inşa etmek mecburiyetindedirler. Dengeleme havuzlarının hacimleri, günlük toplam debinin en az ¼'ü kadar olan kısmını tutacak büyüklükte olacaktır. Kapasitesi uygun olmak şartı ile mevcut tesislerin halen arıtma amacıyla kullanılmayan sızdırmaz foseptiklerinin dengeleme havuzuna dönüştürülmesi mümkündür.

Ön Arıtma Koşulları :

Madde 19- a) Ön Arıtma şartları, kanalizasyon şebekesinin, atıksu havzalarının ve deşarj edildikleri alıcı ortamlarının özellikleri göz önüne alınmak suretiyle tespit edilir.

b) Kanalizasyon şebekesinden yararlanan veya bölgesinde kanal şebekesi inşa edilmiş olan kirletici kaynakların endüstriyel atıksu özellikleri Madde 19'da belirtilen kalite sınırlarının dışında ise ön arıtma uygulanır.

c) ASKİ bünyesinde oluşturulacak Teknik Komisyonca atıksuları bu maddede öngörülen kalite ölçütlerini sağlayan ancak özellik arz eden atıksu kaynakları için yük tarifine ilişkin kısıtlamalar koyabilir.

d) Kanalizasyon şebekesi haricinde diğer alıcı ortama deşarj yapan endüstriyel atıksu kaynaklarının atıksuları için kısıtlamalar, Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliği'nde belirlenen esaslarda değerlendirilir.

e) Kanalizasyon şebekesine deşarj edilecek atıksularda sağlanması gereken sınır değerler aşağıda verilmiştir.

PARAMETRELER

ATIKSU ÖRNEĞİNDE İZİN VERİLEBİLİR MAKSİMUM DEĞER

Sıcaklık #	40°C mg/l
pH**#	6.5-10 mg/l
Askıda Katı Madde (AKM)	350 mg/l
Yağ-gres	250 mg/l
Katran ve petrol kökenli yağlar	50 mg/l
Kimyasal Oksijen İhtiyacı (KOİ)	800 mg/l
Sülfat (SO ₄ ⁻²)*	1700 mg/l
Toplam Sülfür (S ⁻)	2 mg/l
Fenoller	20 mg/l
Serbest klor	5 mg/l
Arsenik (As)	3 mg/l
Antimon (Sb)	3 mg/l
Toplam Siyanür (CN ⁻)	10 mg/l
Toplam Kurşun (Pb)	3 mg/l
Toplam Kadmiyum (Cd)	2 mg/l
Toplam-Krom (Cr)	5 mg/l
Toplam Civa (Hg)	0.2 mg/l
Toplam Bakır (Cu)	2 mg/l
Toplam Nikel (Ni)	5 mg/l
Toplam Çinko (Zn)	10 mg/l
Toplam Kalay (Sn)	5 mg/l
Toplam Gümüş (Ag)	5 mg/l
Toplam Azot (N)	60mg/l
Toplam Fosfor (P)	20mg/l
Klorür (Cl ⁻)	10.000 mg/l
Florür (F ⁻)	50 mg/l
Bor (B)	3 mg/l”
Anyonik Yüzey Aktif Madde (Deterjan)	Biyolojik olarak parçalanması mümkün olmayan yüzey aktif maddelerin deşarjı yasaktır.
Renk **** (Değişik:GKK-15/6/2012-9)	280-260 (Pt-Co)

(*) ASKİ, sülfat parametresi 1700 mg/l'nin üzerinde olan endüstrilerden seyrelmenin olduğu kanal noktasına kadar özel kanal yapılmasını isteyebilir veya ASKİ söz konusu kanalı bedeli mukabili yapabilir.

(**) Sınır değeri, aralık olarak tarif edilmiştir.

(#) Sıcaklık ve pH için verilen değerler kesin olarak uyulması gereken sınır değerler olup, KÖP uygulamasına girmemektedir.

(***) Kentsel Atıksu Arıtma Tesislerinin halen işletme yapılan ve ileride inşa edilecek ileri kademelerin tesislere gelecek atıksudan kaynaklanacak proses ve işletme sorunları ile karşılaşmaması için atıksu parametrelerinin kanalizasyon deşarjında öngörülen üst sınır değerleri ASKİ tarafından gerektiğinde revize edilir.

(Değişik:GKK-15/6/2012-9) (****) Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliğinde renk parametresinde yapılacak her türlü değişiklikler Resmi Gazetede yayımlandığı tarih itibari ile bu yönetmelikte de geçerli olacaktır.

Seyreltme Yasağı :

Madde 20-

Deşarj sınır değerlerinin sağlanması amacıyla atıksuların, proses dışı sularla seyreltilmesi kesinlikle yasaktır.

Arıtma Ve Ön Arıtma Kapsamı :

Madde 21-

Madde 19 (b) kanalizasyon şebekesinden yararlanan, Madde 19 (d), alıcı ortama deşarj yapan tüm “kirletici kaynaklar” için geçerlidir. ASKİ, Atıksu debisi < (50m³/gün)’den ve diğer parametreler açısından madde 19’da verilen ölçütleri sağlayan endüstriyel atıksu kaynaklarından ön arıtma koşulu aranmaz. Arıtma tesisi kurma zorunluluğu dışında tutulan bu tür işyerlerine Madde 27’de belirtilen esaslar dahilinde sürekli olarak Kirlilik Önlem Payı tahakkuk ettirilir.

Kanalizasyon Şebekesinin Bulunmadığı Yerlerdeki Endüstriyel Atıksu Kaynaklarının Uyacağı Koşullar :

Madde 22-

Kanalizasyon şebekesinin bulunmadığı yerlerdeki atıksu kaynaklarının uyacağı koşullar, aşağıda belirtilmiştir.

a) Belediye sınırlarının dahilinde kanalizasyon şebekesinin bulunmadığı yerlerde arıtılması zorunlu atıksu üreten endüstriyel atıksu kaynakları (münferit işyerleri, işletmeler veya toplu sanayi siteleri, sanayi bölgeleri vb.), ASKİ tarafından Deşarj Kalite Kontrol Ruhsatı’nda gerekli görülen arıtma tesisini yapmak, kurmak ve işletmekle yükümlüdürler. Arıtılan atıksular ASKİ’nin veya ASKİ’den çalışma ruhsatı almış taşıma araçları ile ASKİ’nin kanalizasyon sistemi üzerinde belirleyeceği deşarj noktalarına taşınır veya Mahalli Çevre Kurulunun uygun görüşü ile mahallin en büyük mülki amirinin onayı sonucu verilecek Deşarj Kalite Kontrol Ruhsatı ile Madde 19 d’ deki koşulları sağlamak şartıyla uygun bir alıcı ortama verilir. Oluşan arıtma çamuru için Katı Atıkların Kontrolü Yönetmeliği’ndeki ilgili hükümlere göre depolama ve uzaklaştırma işlemleri yapılır.

b) Belediye sınırları dışındaki endüstriyel atıksu kaynakları Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği ve Katı Atıkların Kontrolü Yönetmeliği hükümlerine tabidir.

c) Atıksu kolektörleri tamamlanıncaya kadar arıtılmış atık suyun deşarjı için dereler alıcı ortam kabul edilir.

d) Alıcı ortama deşarjın mümkün olmadığı hallerde atıksular Yönetmelik hükümleri uyarınca Madde 19’da belirtilen kanalizasyon deşarjında öngörülen üst sınır değerlerinin altında kalacak şekilde arıtıldıktan sonra sızdırmaz depolarda toplanır. Arıtılan atıksular ASKİ’ye ait veya ASKİ’den çalışma ruhsatı almış taşıma araçları ile ASKİ’nin belirleyeceği noktalardan kanalizasyon sistemine boşaltır. Taşıma bedeli ASKİ’nin tarifeler yönetmeliğinde belirtilmiş bulunan tarifeye göre atıksu kaynağı tarafından ödenir. ASKİ uygun görürse yetki ve sorumluluk alanında kalmak üzere gerekli gördüğü tedbir ve teminatı alarak özel taşıma araçlarına (vidanjör) çalışma izni verebilir. Bu araç sahipleri ASKİ’den alacakları çalışma izin belgesindeki şartlara uymak kaydıyla araçlarını çalıştırabilirler. Ancak çalışma süresi içinde sebep olacakları her türlü zarar ve ziyandan sorumlu olurlar.

e) **(Değişik:GKK-15/6/2012-9)** Endüstriyel atık sularını sızdırmaz nitelikteki fosseptikte toplayan ve vidanjör vasıtası ile atıksu altyapı tesislerine veren atıksu kaynakları, ASKİ ile yaptıkları protokolü ve vidanjörle atıksu bertarafı sonucunda aldıkları belgeleri beş yıl süreyle saklamak ve denetimler sırasında görevlilere beyan etmesi gerekir.

V. BÖLÜM

Endüstriyel Atıksuların Kontrolü

Kontrol ve Belgeleme Yükümlülüğü:

Madde 23- a) Atıksuların nitelik ve niceliklerinin kontrolü, kirliliğin azaltılması ve arıtılması, verilen atıksu deşarj standartlarına uyulup uyulmadığı hususunun uygun aralıklarla ve düzenli bir biçimde gözlenmesi ve belgelenmesi kirletenin sorumluluk ve yükümlülüğündedir. Endüstriyel atıksu kaynakları, Deşarj Kalite Kontrol Ruhsatında belirtilen hususlara aynen uymak üzere deşarjlarını veya ön arıtma tesislerinin çıkış sularını, Deşarj Kalite Kontrol Ruhsatında belirtilecek aralıklarla numune almak ve ölçüm yapmak suretiyle kontrol etmek, atıklarının özellik ve miktarlarına ilişkin bilgileri sürekli ve düzenli olarak saptamak ve bu hususu ruhsatta istenildiği düzende belgelemekle yükümlüdürler. Standartlara uyumun kontrolü açısından, kirleten tarafından yaptırılan bu ölçümler 3 yıl süre ile saklanır. Bu belgeler istenen aralıklarla raporlar halinde ASKİ'ye verilir.

Ölçüm ve belgeleme, yeterli ölçüm ve personel imkanlar olduğu ASKİ'ce tespit edilen ve onaylanan endüstri tesisleri tarafından bizzat yapılabileceği gibi; harcamaların ve analiz ücretlerinin ilgili kaynak tarafından karşılanması şartıyla, ASKİ laboratuvarı veya ASKİ'nin uygun göreceği gerekli teçhizata sahip olan başka kuruluşlara da yaptırılabilir.

b) ASKİ, endüstriyel atıksu kaynağının ruhsata tabi deşarjlarında uygun gördüğü aralıklarda ve düzende bizzat örnek almak, ölçüm yapmak veya yaptırmak suretiyle deşarjlarının uygunluğunu ve tanzim edilen belgelerin doğruluğunu tahkik eder. ASKİ, endüstriyel atıksu kaynağında ilave bir çalışmaya ihtiyaç gördüğü takdirde, harcamaların ilgili kaynak tarafından karşılanması şartıyla bir denetim çalışması yapar veya uygun göreceği yetkili bir kuruluşa yaptırır.

c) Endüstriyel atıksu kaynağının ilgilileri denetim amacı ile gelen, gerekli kimlik ve belgeyi bulunduran ASKİ yetkililerini veya görevlendirilmiş yetkili kuruluş görevlilerini tesis içine almak, numune almak ve ölçüm için kullanılacak kontrol bacalarını hazır halde bulundurmak ve ASKİ'nin denetimine yardımcı olmakla yükümlüdür. Tesisi denetlemeye açmayan firmaya by- pass yaptığı kabul edilerek işlem yapılır.

d) Denetimler sonucunda tespit edilen noksanlıkların mal sahibi ve/veya kullanıcı itirazsız gidermek mecburiyetindedir.

Arıtma ve / veya Ön Arıtma Tesisi Kurmuş Endüstriyel Atıksu Kaynaklarının Denetimi:

Madde 24. Endüstriyel nitelikte atıksuyu olup ta Deşarj Kalite Kontrol Ruhsatı'nda belirtilen koşullarda arıtma tesisi kurmuş kuruluşlar aşağıdaki esaslarda denetlenirler.

a) Endüstriyel atıksu kaynağının, atıksuları için onaylanmış projeye göre yapılmış arıtma tesisini işletmeye alındığını bildirmesinden sonra;

- Adı geçen arıtma tesisinin projesine uygun olarak gerçekleştirilip gerçekleştirilmediği,
- Arıtılması gerekli tüm atıksuların arıtma tesisine deşarj edilip edilmediği,
- Deşarj Kalite Kontrol Ruhsatı'nda belirtilen kontrol düzeneklerinin kurulup kurulmadığı, konularında en az iki ASKİ teknik görevlisi tarafından işyeri denetlenir ve atıksu numuneleri alınır. Atıksular ve arıtılmış sulardan numune alınması Numune Alma ve Analiz Metodları Tebliğine göre yapılır. Bu incelemeler sırasında gerekli görülen hallerde arıtma tesisini yapan yüklenici firma sorumlusunun gereken açıklamaları yapması için tesiste hazır bulunması istenebilir.

b) Alınan atıksu numunelerinin analiz sonuçlarının limitleri aşması halinde durum kuruluşa bildirilerek gerekli revizyonların teknik (**Değişik:GKK-15/6/2012-9**) görevlilerce verilecek süre içerisinde yapılması istenir. Gerekli revizyonun yapıldığının yazıyla ASKİ'ye bildirilmesinden sonra atıksudan numune alınır. Kirletici parametre değerinin limitleri sağlamasından sonra ikinci bir atıksu numunesi alınarak değerlendirme yapılır. Her iki numunenin Deşarj Kalite Kontrol Ruhsatında verilen söz konusu limitleri sağlaması durumunda adı geçen firmanın Kirlilik Önlem Payı (KÖP) ödemesi bir sonraki kontrole kadar Genel Müdürlük Makamı'nın onayı ile durdurularak "Deşarj Kalite Kontrol Ruhsatı) (**Değişik:GKK-15/6/2012-9**) verilir. Alınan numunelerinin Deşarj Kalite Kontrol Ruhsatında belirtilen limitleri sağlamaması durumunda o atıksu kaynağının Deşarj Kalite Kontrol Ruhsatı iptal edilir.

c) Alınan ilk atıksu numunesindeki kirletici parametre değerlerinin limitleri sağlamasından sonra, ikinci bir atıksu numunesi alınarak değerlendirme yapılır. Her iki numunenin de Deşarj Kalite Kontrol Ruhsatında verilen söz konusu limitleri sağlamasından sonra adı geçen firmanın Kirlilik Önlem Payı ödemesi bir sonraki kontrole kadar Genel Müdürlük Makamı'nın onayı ile durdurulur. Kuruluşa Deşarj Kalite Kontrol Ruhsatı verilir.

Kontrol Düzeni: Madde 25.

- a)** Endüstriyel atıksu kaynağı, deşarj yerinde veya arıtma tesis çıkışında kolayca ulaşılabilen ve çalışmaya müsait bir kontrol bacası inşa eder. Bu kontrol bacasının yapısal özellikleri ASKİ tarafından belirlenir.
- b)** ASKİ Teknik Komisyonunca gerekli görülen endüstriyel atıksu kaynakları deşarj yerinde veya ön arıtma tesisi çıkışında kayıt yapabilen bir debi ölçüm cihazı ile debi ile orantılı kompozit numune (karma numune) alma cihazı bulundurmak ve bu cihazları sürekli çalışır durumda tutmak zorundadırlar. Atıksu debisi 500 m³/gün üzerinde olan işletmelerin atıksu arıtma tesisi çıkış noktasında numune alma bacası, otomatik numune alma ve debi ölçme cihazı bulundurulması zorunludur. (**Değişik:GKK-15/6/2012-9**) Atık su debisi 200-500 m³/gün arasında olan işletmelerin atıksu arıtma tesisi çıkış noktasında numune alma bacası ve otomatik numune alma cihazı bulundurulması zorunludur. İhtilaf durumunda ihtiyaç görüldüğü takdirde atıksu kaynağı yetkilileri ASKİ ile aynı zamanda eş numune olarak ASKİ'nin uygun gördüğü bir kuruluşa analiz yaptırabilir. ASKİ bu analiz sonuçlarını değerlendirmeye alır. Ancak itibar edilecek analiz sonucuna karar verme yetkisi ASKİ'ye aittir.

c) (b) fıkrasındaki cihazların tercihen kontrol bacasına monte edilmiş olması istenir. Kontrol düzeninin yakalamayacağı ani dökülme ve deşarjların olabileceği kaynaklar ile kesikli çalışan işletmeler, deşarj yapmadan önce ön artırma tesislerinin gerekli olup olmadığına bakılmaksızın uygun numune alımını sağlamak için çıkışta numune alma havuzu inşa etmek zorundadırlar. ASKİ numune alma havuzu hacmini ve ilave önlemlerini belirler. Madde 20’de tanımlanan seyreltme yasağı bu havuzlar için de geçerlidir.

d) Arıtma tesisi kurmuş atıksu kaynaklarının denetimleri, aşağıdaki tabloya uygun şekilde yapılır:

(Değişik:GKK-15/6/2012-9)

ENDÜSTRİYEL NİTELİKLİ ATIKSULAR İÇİN NUMUNE ALMA SIKLIĞI*

Debi (m ³ /gün)	Endüstriyel atık sular için iç izleme esas numune alma sıklığı**	ASKİ tarafından denetime esas asgari numune alma sıklığı
≤ 50	Dört ayda bir	Yılda bir
51-200	İki ayda bir	Altı Ayda bir
201-1000	Ayda bir	Dört Ayda bir
1001-10000	Onbeş günde bir	Üç Ayda bir
>10000	Haftada iki	İki Ayda bir

*- Eysel nitelikli atıksuyu olan endüstriyel tesislerde bu tablo kullanılacaktır.

** - Eğer ilk yıl boyunca üç ardışık numune analiz sonuçlarının deşarj standartlarına uyulduğu gösterilebilirse, izleyen yıllarda ilgili sektör tablosunda yer alan pH, KOI, BOI, Yağ-Gres, AKM parametreleri dışındaki diğer parametrelere ASKİ’ye yazıyla bilgilendirmek kaydıyla yılda bir kez bakılması yeterlidir. Eğer parametrelerden biri deşarj standartlarına uymazsa takip eden yıl içerisinde tabloya göre numune alınmalıdır.

e) ASKİ denetim altındaki arıtma tesislerinin periyodik kontrol dışındaki zamanlardaki işleyişi hakkında yaklaşım sağlamak amacıyla arıtma tesisine güç veren hatta, sadece arıtma tesisinin enerji sarfiyatını ölçecek elektrik sayacı takılmasını, gerekli görülen hallerde arıtmada kullanılan kimyasal madde sarfını, arıtma tesisinden oluşan çamur miktarını gösterir belgeleri belli periyotlarda isteyebilir.

f) Arıtma tesisini çalıştırmadığı tespit edilen veya çıkış suyu deşarj limitlerinin üzerinde seyreden kuruluşlara tespit tarihinden sonra Teknik Komisyonun uygun göreceği bir süre için Kirlilik Önlem Payı tahakkuk ettirilir. Bu tahakkuk gerekli düzeltmelerin yapıldığının tespit edilmesine kadar devam eder. Teknik Komisyonca verilen süre içinde gerekli düzeltmelerin yapılmaması halinde o atıksu kaynağının Deşarj Kalite Kontrol Ruhsatı iptal edilir.

g) (Değişik:GKK-15/6/2012-9) Kanalizasyon hatlarına atıksu deşarj standartları için üç ayrı sınır verilmiştir. Bunlar; anlık, iki saatlik ve yirmi dört saatlik kompozit çıkış suyu numunelerinden elde edilen konsantrasyonları ifade etmektedir.

Analiz Yöntemleri:

Madde 26.

(Değişik:GKK-15/6/2012-9) Atıksu arıtımı için uygulanabilir olduğu genelde kabul edilmiş metodlar, Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği Teknik Usuller Tebliğinde tanımlanır. Atıksu arıtım metodları seçilirken, alıcı ortam dışında kalan hava kirlenmesi, toprak kirlenmesi, katı artıklar gibi çevre sorunlarına neden olmamak üzere gerekli tedbirler alınır. pH ve sıcaklık parametreleri ASKİ görevlilerince firma yetkilisi gözetiminde ve yerinde ölçülür.

VI. BÖLÜM

Katılım Payları ve Kirlilik Önlem Payı

Madde 27 - a) Belediye Gelirleri Kanununca kanalizasyon tesisi yapılması halinde, bunlardan faydalanan gayrimenkullerin sahiplerinden, “Kanalizasyon Harcamalarına Katılma Payı” alınır. (Değişik:GKK-15/6/2012-9) **ASKİ Tarifeler Yönetmeliği 25. maddenin (c) fıkrası gereğince Kanal Katılma Payı ödeyenlerden 2464 sayılı Belediye Gelirleri Yasası'nın 87. maddesindeki Kanalizasyon Harcamalarına Katılma Payı alınmaz.**

b) Evsel ve evsel nitelikte endüstriyel atıksu kaynaklarından kullanılan suları uzaklaştırma ve arıtma bedeli olarak, İdare'ce evsel atıksular için belirlenmiş toplama, iletim ve arıtma için gerekli birim işletme ve yatırım gideri bazında Kullanılmış Su Uzaklaştırma Bedeli (KSUB) alınır. (Değişik:GKK-15/6/2012-9) KSUB ASKİ Tarifeler Yönetmeliğinde belirtildiği şekilde hesaplanmaktadır.

c) (Değişik:GKK-15/6/2012-9) **Atıksu oluşumuna sebep olan gerçek ve tüzel kişilerden ASKİ tarafından, atıksuları ile ilgili ön arıtma yapımları veya özel arıtma tesisi kurmaları istendiği ve kendilerine süre verildiği halde; verilen süre içinde arıtma tesisi kurmadığı, arıtma tesisi kurduğu halde işletmediği, işlettiği halde limitleri sağlayamadığında bu yönetmelikte ön görülen şartları sağlayıncaya veya atıksu kaynağı kaldırılıncaya veya faaliyetine son verilinceye kadar ASKİ tarafından yapılan hizmetin karşılığı olarak ASKİ'ce saptanan oranlar dahilinde Kirlilik Önlem Payı (KÖP)öderler.**

Deşarj ortamı ve atıksuyun kirleticilik nitelikleri birlikte değerlendirilerek o işyeri için esas alınacak kirleticilik parametre ve kirlilik katsayısı tespit edilir. Bu tespit esnasında işyerinin dahil olduğu Çevre Kanunu'nun Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliği ve ilgili tebliğlerde verilen esaslar ve endüstri kategorizasyonu da göz önüne alınır. (Değişik:GKK-15/6/2012-9) **Tahakkukun başlangıcı olarak ASKİ elemanları tarafından yapılan ilk tespit tarihi alınacaktır.**

Kirlilik Önlem Payı (KÖP) hesabı için aşağıda verilen formül kullanılır:

$$\mathbf{KÖP = a \times Q \times I}$$

Formülde;

KÖP = Kirlilik önlem payı (TL/gün, KDV hariç)

a = KSUB birim Fiyatı (TL/m³) (ASKİ Genel Kurulu tarafından yayınlanan ücret tarifesine göre belirlenen ilgili “ KSUB birim fiyatı” nın % 20'si alınır.) (Değişik:GKK-15/6/2012-9)

Q = KSUB debisi (m³/gün) (KSUB debisi Madde 25 b'de verilen esaslar çerçevesinde veya bunun mümkün olmaması halinde İdare'ce yerinde, literatür değerler ve benzer iş kollarında yapılan incelemelere göre tespit edilir.) (Değişik:GKK-15/6/2012-9)

I = Kirlilik katsayısı (endüstrilerin sektör bazında ayrılarak kirleticilik parametrelerine göre belirlenen katsayı)

Sektörlere göre belirlenen “I” değerleri Ek 1 Listede verilmiştir.

VII. BÖLÜM

Yaptırımlar

Ceza Yaptırımları:

Madde 28-

Atıksuların kanalizasyon şebekesi, veya alıcı ortama boşaltımı ile ilgili bu Yönetmelikte yer alan hüküm ve yasaklara aykırı eylem veya durumların saptanması halinde, ASKİ Genel Müdürlüğü'nce, aşağıdaki işlemler yapılır.

- a) En az iki ASKİ görevlisi tarafından bir tutanak düzenlenir. Bu tutanakta, yönetmelikteki hüküm ve yasaklara aykırı durum veya eylemin nitelik, nicelik ve kapsamı ile bu eylem ya da durumdan sorumlu tutulabilecek gerçek ya da tüzel kişinin kimliği ile ilgili bilgiler gösterilir. Tutanağın hazırlanmasında, mümkün olduğu takdirde sorumlu tutulabilecek kişi veya temsilcisi ile yerel kolluk örgütünün bir görevlisi de hazır bulundurulur. Düzenlenen tutanak, görevlilerce imzalanarak, derhal ASKİ Genel Müdürlüğü'ne sunulur.
- b) ASKİ Genel Müdürlüğü gerekli gördüğü takdirde ilgilileri çağırır ve dinler. Çağrılan ilgililer gelmezse bile tutanak inceleyip değerlendirilir. Yönetmelik hükümlerine aykırı eylem veya durumun, Türk Ceza Kanununun ilgili maddelerinin kapsamına giren bir suç oluşturduğu sonucuna varılması halinde, bu suç hakkında gerekli kavuşturmanın yapılması için tutanak, idarenin görüşü ile birlikte ilgili Cumhuriyet Savcılığı'na (Değişik:GKK-15/6/2012-9) ASKİ Genel Müdürlüğüne gönderilir.
- c) Genel Müdürlük'çe yapılan inceleme ve değerlendirmede, tutanakla belirlenen eylem ya da durumun, 2872 sayılı Çevre Kanunu ve buna dayanılarak yapılmış düzenlemelere göre idari nitelikte ceza verilmesini gerektiren bir eylem yahut durum olduğu sonucuna varılırsa, sorumlular hakkında Çevre Kanunu'nun 20, 21, 23' üncü maddelerinde öngörülen cezaların tertip edilmesi için, tutanak, idare görüşünü de içeren bir istek yazısı ile, Çevre Kanunu'nun 24'üncü maddesinde alınan ilgili amirliğe gönderilir.
- d) Yetkili makamların ceza kavuşturması ve ceza tertibi ile ilgili işlemleri, ASKİ Genel Müdürlüğü'nce sürekli olarak izlenir ve Genel Müdürlükçe uygun görülen hallerde, yargılama aşamasında ASKİ' nin davaya müdahil sıfatı ile katılması sağlanır.
- e) ASKİ'nin görev ve sorumluluk sahasında olmasına rağmen tespit ve denetim müsaadesi vermeyen atıksu kaynakları kirleticilik ve debileri ne olursa olsun önce yazı ile ikaz edilir, tekerrür halinde faaliyetten men edilmesi için ilgili mercilere bildirilir.

Önlemler:

Madde 29-

Atıksuların kanalizasyon şebekesine veya alıcı ortama boşaltımı ile ilgili olarak bu yönetmelikte ve diğer mevzuatta yer alan hüküm ve yasaklar ile, bunlara dayanarak ASKİ' ce alınmış kararlar ve önlemlere aykırı durum ve

eylemlerin saptanması halinde ASKİ Genel Müdürlüğü'nce aşağıdaki işlemler yapılır.

- a) Kanalizasyon şebekesinin tahribine, bozulmasına veya kullanılmamasına neden olan; alıcı ortamın, dolayısıyla çevrenin kirlenmesine yol açan ya da böyle bir sonucun doğmasına imkân veren; Yönetmelik hükümleri uyarınca ya da diğer mevzuatla yasaklanmış olan eylem ve eylemlerin ya da faaliyetlerin tespiti halinde bu faaliyetlerin veya eylemlerin durdurulması, engellenmesi ya da ortadan kaldırılması için gerekli önlemlerin alınması, Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na yahut ilgili Belediye Başkanlığı'na bağlı Belediye Zabıta Müdürlüğü'nden talep edilir. Belediye Zabıta Müdürlüğü ve/veya ASKİ teknik elemanlarıyla mühürleme yapılır.
- b) Yönetmelik hükümleri uyarınca yapımı izne bağlı her çeşit tesisatın, izinsiz ve ruhsatsız yapımının önlenmesi, yapılması sürenlerin yapımının durdurulması, yetki alanına göre Büyükşehir Belediye Başkanlığı'ndan veya ilgili Belediye Başkanlığı'ndan talep edilir.
Kanalizasyon şebekesini kullanılmaz hale getiren, tahrip eden eylem ve faaliyetler ile kanalizasyon şebekesi olamayan bölgelerde çevreyi kirletecek olan ve bu yönetmelik hükümleri uyarınca ya da diğer mevzuatla yasaklanmış olan eylem ve faaliyetler; kanalizasyon şebekesini kullanılmaz hale getiren ve çevre kirlenmesine sebep olan veya böyle bir sonucun doğmasına yol açma tehlikesi arz eden eylem ve faaliyetler sayılır.
- c) 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu kanuna dayanılarak çıkarılmış yönetmeliklerde atıksuların kanalizasyon şebekesi ve alıcı ortama boşaltılması ile ilgili olarak konmuş bulunan yasak ve hükümlere aykırı eylem ve faaliyetlerin tespiti halinde, durum, ayrıca Çevre Kanununun 15 ve 16'ncı maddelerinin uygulanması istemini içeren bir yazı ile mahallin en büyük mülki amirliğine bildirilir.

Madde 30- Kirlenmeye karşı koruma önlemlerinin alınması ile yukarıdaki 23'ncü maddede yazılı hükümlerin uygulanmasında aşağıdaki esaslara uyulur.

- a) Belediye zabıta müdürlüklerinden doğrudan istenen durdurma, engelleme ve ortadan kaldırma önlemlerine başvurma talepleri bakımından, ASKİ Genel Müdürlüğü 2560 sayılı Kanunun 2/d maddesi uyarınca, Belediye Zabıta Personeli yetkili Belediye organı sayılır. Bu tür talebi olan zabıta müdürü, gereken önlemin alınmasında gecikmeye neden olmayacak surette gereğini yerine getirir.
- b) ASKİ tarafından talep edilen önlemlerin alınmasına ilişkin iş ve işlemler bakımından Belediye Zabıta Müdürlüğü'nün yetki alanı, 831 sayılı Kanun ile 2560 sayılı Kanununun 1'nci maddesi uyarınca belirlidir.
- c) Yönetmelik hükümlerine göre yapımı yasaklanmış veya izne bağlanmış tesisat ve muhdesatın yapımının önlenmesi, durdurulması ve mühürlenmesinde, 3194 sayılı Kanunun ruhsata aykırı veya ruhsatsız yapılara ilişkin hükümleri uygulanır. Sözü geçen yapılaşma, Belediye sınırları dışında olmakla beraber 2560 sayılı Kanunun 1'nci maddesi ile belirlenen alanda oluşmuşsa bunlar hakkında da Büyükşehir Belediyesince durdurma ve mühürleme işlemleri yapılır. Mahallin en büyük mülki amirininin

İmar Kanunu ile Çevre Kanunu'ndan doğan yetkileri ile ASKİ'nin 2560 sayılı Kanunu'nun 20'nci maddesinin 2'nci fıkrasındaki yazılı kaldırma yetkisi saklıdır.

Zararların Onarımı

Madde 31-

Kanalizasyon şebekesinin kullanılmaz hale gelmesi ve alıcı ortamın kirlenmeye karşı korunmasına ilişkin hüküm ve yasaklara aykırı davranışların önlenmesi, meydana gelen zararların onarımı için ASKİ Genel Müdürlüğü'nce yapılan harcamalar ve diğer giderlerin (**Değişik:GKK-15/6/2012-9**) yasal usullere göre tahsilinde, aşağıdaki hükümler uygulanır.

a) Onarım veya zararın belgeye bağlanmış tutarı bir tutanağa geçirilerek, tahsilâtı yapacak yetkili daireye gönderilir ve gerekli kovuşturmaya başlanması talep edilir.

b) Kovuşturma aşamaları, ASKİ görevlilerince sürekli olarak izlenir ve tahsilâtı yapacak yetkililere talep halinde her türlü yardım sağlanır.

c) Tahsil edilen paralar ASKİ hesabına gelir kaydedilir.

VIII. BÖLÜM

Arıtma Tesisi Proje Onay Esasları (Değişik : GKK-16/01/2014-29)

Madde 32- Atıksu arıtma tesisleri proje onay işlemleri Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliği ve 14.02.2013 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe giren 2013/4 sayılı Atıksu Arıtma/Derin Deniz Deşarjı Tesisi proje onay genelgesi kapsamında yapılmakta olup bu tarihten sonra yapılacak olan proje onaylarında söz konusu Genelge hükümleri ve ekleri geçerli olacaktır.

2013/4 sayılı Atıksu Arıtma/Derin Deniz Deşarjı Tesisi proje onay genelgesinin değişmesi durumunda yeni genelge hükümleri ve ekleri geçerli olacaktır.

Proje inceleme ve onay ücretleri Bakanlıkça belirlenecek tarifeye göre ASKİ Tarifeler Yönetmeliğinde belirtildiği şekilde ASKİ tarafından tahsil edilecektir.

IX. BÖLÜM

Özel Durumlar:

Madde 33-

Bu yönetmelikte yer almayan hususlarla ilgili özel durumlar da uygulama yöntemlerin tespitinde ASKİ Yönetim Kurulu yetkilidir. **(Değişik:GKK-15/6/2012-9)** Bu yönetmelikte yer almayan hususlarda Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

Atıksu Altyapı Tesisleri Kullanımı Çerçevesinde Yönetmeliğin İhlali Kapsamına Giren Davranışlar

Madde 34- (Değişik:GKK-15/6/2012-9)

Şehir atıksu altyapı tesisleri kullanımı çerçevesinde aşağıdaki durumlar Yönetmelik ihlali kapsamına girer.

- Atıksu altyapı tesislerinden yararlanılmasına ilişkin Madde 3 b) maddesine rağmen taşınmaz şehir atıksu sistemine bağlantı yapılmıyorsa,
- Bağlantı ile ilgili kısıtlamalar ve bunlarla ilgili yasaklara ilişkin Maddeler, 5,6,7,8,9 ve 10'daki hükümlerin aksine, bağlantısı yasaklanan atıksuları veya maddeleri şehir atıksu altyapı sistemine boşaltıyorsa veya Kanalizasyon Bağlantı Ruhsatında öngörülen sınır değerleri aşıyorsa,
- Bağlantı sınırlamaları ile ilgili Madde 18 deki hükümlerin aksine atıksu ön arıtmasız olarak atıksu sistemine veriliyorsa,
- Bağlantı sınırlamalarına ilişkin Madde 18 e) hükmüne rağmen fosseptik çıkış suları, arıtma tesisine bağlı olmayan bir kanalizasyon sistemine yeterince arıtılmadan veriliyorsa,
- Kontrol ve belgeleme yükümlülüğüne ilişkin Madde 23, 24 ve 25 hükümlerinin aksine atıksu miktarı ve özelliklerini ölçen ve kayıt eden aletler parsel atıksu sisteminde kurulmamışsa, uygun yere konulmamışsa veya çalıştırılmıyorsa, bakımı yapılmıyorsa, uygun ve sorumlu bir personel istihdam edilmemişse veya kayıt defteri 3 yıl boyunca saklanmamışsa yada ASKİ görevlisinin talebine karşılık gösterilmemişse,
- Bu Yönetmelik Madde 12 Kanalizasyon Şebekesinin Bulunduğu Yerlerdeki Evsel Atıksu Kaynaklarının Uyacağı Koşulların aksine davranışlarda bulunulmuşsa,

- g) Bu Yönetmelik Madde 9 Kanalizasyon Şebekesine verilmeyecek atıklar kanalizasyon sistemlerine verilmişse,
- h) Bağlantı ile ilgili kısıtlamalar Madde 5 hükümlerinin aksine şehir atıksu altyapı sistemine bağlantı yapar, kullanır veya değişiklik yaparsa,
- i) Bağlantı ile ilgili kısıtlamalar Madde 6, 7 ve 8 in aksine yeraltı suyu, yağmur suyu veya arıtılmasına gerek veya zorunluluk olmayan atıksuları özel izin almadan şehir atıksu altyapı sistemine veriyorsa,
- j) Yol çalışması, kaldırım çalışması, temel kazısı v.s. nedeniyle baca kapaklarının ve betonlarının kırılması sonucu kanalizasyon bacasına ve/ veya kapağına zarar verilmiş ise,
- k) Yol çalışması, kaldırım çalışması, temel kazısı vs. sebeplerden ve abonelerin hatalı kullanımlarından dolayı kanalizasyon hattına zarar verilmiş ise,
- l) Yol çalışması, kaldırım çalışması, temel kazısı v.s. sebeplerden kanalizasyon menhollerinin ve hatlarının içi malzeme ile doldurulmuş ise,

Cezayı gerektiren suç işlemiş sayılır.

Tahsilat :

Madde 35-

(Değişik:GKK-15/6/2012-9)

- a) Bu yönetmelik Madde 37 “Yönetmelik ihlali” kapsamına giren davranışlar kısmında yer alan maddelere ilişkin tahsilatlar ASKİ Tarifeler Yönetmeliği Madde 45, 46, 47, 48, 49 ve 50’de belirtildiği şekilde yapılacaktır.
- b) ASKİ Genel Müdürlüğü Yönetim Kurulu cezaların karara bağlanması, tahakkuk ve tahsilat esaslarının düzenlenmesinde yetkilidir.

Yürürlük:

Madde 36-

Bu yönetmelik diğer yönetmeliklerle birlikte bir bütün oluşturur. Bu Yönetmelik ASKİ Genel Kurulu tarafından onaylandıktan ve Resmi Gazetede ilan edildikten sonra yürürlüğe girer. Bu yönetmeliğin yürürlük tarihi itibari ile 17.06.1987 tarih ve 9 sayılı Meclis Kararı ile çıkarılan Atıksuların Kanalizasyon Şebekesine Deşarj Yönetmeliği yürürlükten kaldırılır.

(Değişik:GKK-15/6/2012-9) Bu yönetmelikte yapılan değişiklikler ASKİ Genel Kurulu tarafından onaylandıktan ve Yerel gazetede ilan edildikten sonra yürürlüğe girer.

Yürütme:

Madde 37-

- a) Bu Yönetmelik hükümlerini Adana Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü yürütür.
- b) ASKİ Atıksuların Kanalizasyon Şebekesine Deşarj Yönetmeliği’nin değiştirilen madde ve fıkraları ASKİ Genel Kurulu’nun kabulü ve yayını tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

EK-1
“KİRLİLİK KATSAYISI ÇİZELGESİ”

(I) Endüstri Sınıfı	Uygulanacak Kirlilik katsayısı
1. Mezbahalar ve Et İşleme Tesisleri	
- Mezbahalar (Kesimhaneler)	7
- Kombinalar	6
- Et işleme tesisi	6
- Bağırsak işleme tesisi	6
- Tavuk kesimhaneleri	6
- Balık ve kemik unu	6
2. Süt ve Süt Ürünleri	
- Komple	5
- Yoğurt ve ayran üretimi	5
- Dondurma üretimi	5
- Peynir üretimi	5
- Tereyağı üretimi	6
3. Konserve Sanayi	
- Su ürünleri endüstrisi	5
- Meyve ve sebze konserve	5
4. Yağ Sanayi	
- Rafinarizasyon	5
- Ham yağ üretimi	5
- Zeytinyağı ve katı yağ üretimi	5
5. Tahıl Ürünleri	
- Kuru prosesler	5
- Nişasta ve glüten üretimi	5
- Un ve makarna üretimi	6
6. Şeker ve Şeker Ürünleri	
- Şeker ve şeker üretimi	7
- Bisküvi, şekerleme, çikolata, ciklet	7
7. İçki Endüstrisi	
- Alkolsüz içkiler	5
- Alkollü içkiler	7
- Melastan alkol üretimi	7
- Bira üretimi	7
- Malt üretimi	5
8. Maya Sanayi	5
9. Çiftlikler	
- Tavuk besiciliği	5
- Sığır besiciliği	5
- Balık üretme çiftlikleri	5
- Domuz besleme çiftlikleri	7
10. Yemek Fabrikaları	7
- Meyve sebze yıkama işleme	5
11. Soğuk Hava Depoları	5
12. Demir Çelik Endüstrisi	
- Sıcak şekillendirme	5

- Soğuk şekillendirme	5
13. Tel Kablo Kaplama	
- Elektrolitik kaplama	9
14. Elektrik ve Elektronik Al. Endüstrisi	
- Kuru ürünler	9
- Ampul üretimi	9
15. Uçak Sanayi	9
16. Atölyeler	9
17. Demir Alaşımları Endüstrisi	
- Açık elektrik fırınları	5
- Teneke boru profil	6
18. Dökümhaneler	
- Bakır ve bakır alaşımları	6
- Alüminyum	6
- Çinko	6
- Kurşun	6
- Demir çelik	5
- Dökme demir	6
19. Metal Son İşlemler	
- Adi metaller	7
- Krom (6)'lı atıksular	7
- Siyanürlü atıksular	9
- Yağlı atıksular	7
- Galvanizleme	7
- Metal işleme (zımpara taşlama)	7
- Isıl işlemler	8
- Metal renklendirme (eloksal)	8
- İletken plaka imalatı	7
- Metal kaplama (sır, cila, lak, vernik, emaye, mine boya)	7
- Metal yağ alma işlemleri	7
20. Alüminyum Şekillendirme Endüstrisi	
- Yağ su emisyonu ile haddeleme	7
- Emisyon ve sabun kullanarak çekme	7
21. Emayeleme Endüstrisi	
- Bakır üzerine emayeleme	7
- Çelik üzerine emayeleme	7
22. Pil ve Akü Endüstrisi	9
- Kurşun	9
23. Seri Makine İmalatı	9
- Makine parçaları imalatı	9
24. Motorlu ve Motorsuz Taşıt Tamirhaneleri	9
25. Taşıt Fabrikaları	9
26. İnorganik Kimyasal Maddeler	8
- Soda üretimi	8
- Gübre üretimi	8
- Karpit üretimi	8
- Bor bileşikleri	8
- Klor alkali üretimi	8
27. Organik Kimyasal Maddeler	
- Plastik ve sentetik elyaf üretenler	8

- Üretimde oksidasyon prosesine yer verenler	8
- Oksidasyon dışı üretim	8
28. Sabun ve Deterjan Endüstrisi	
- Sıvı sabun üretimi	7
- Hava oluem sülfanasyon	7
- Sıvı deterjan üretimi	7
- Sabun tozu ve kalıp sabun üretimi	7
29. Kozmetik Sanayi	5
30. Tarım İlaçları	10
31. Plastik İşleme Endüstrisi	
- Temaslı ısıtma ve soğutma suyu	7
- Temizlik ve son işlemler	6
32. İlaç Endüstrisi	
- Farmakolojik üretimler	5
- Kimyasal sentez	10
33. Boya ve Mürekkep Üretimi	
- Solvent bazlı boyalar	8
- Su bazlı boyalar	8
- Zırnık vb. ürünler	8
- Pigment (metal oksitler) boya	8
34. Yapıştırıcılar ve Yalıtkan Maddeler	
- Hayvansal tutkal	8
- Solvent bazlı yapıştırıcılar	8
- Su bazlı yapıştırıcılar	8
- Susuz üretimler	8
- Sentetik ve selulozik tutkal	8
35. Asbestli Maddeler	8
36. Kauçuk Endüstrisi	8
- Kauçuk işleme ve hurda kauçuk geri kazanma	8
- Otomotiv lastiği ve iç lastiği	8
- Sünger üretimi	8
37. Tekstil Endüstrisi	
- Entegre tekstil sanayi	6
- Yapağı temizleme	6
- Keçeleştirilmiş kumaş üretimi	6
- Stok ve iplik son işlemleri	6
- Dokunmamış kumaş üretimi	6
- Yün son işlemleri	6
- Konfeksiyon sanayi	6
- Örgü kumaş terbiyesi	6
- Dokunmuş kumaş terbiyesi	6
- Az su kullanılan tesisler	6
- Halı terbiyesi	6
- Kumaş boyama yıkama	6
38. Toprak Ürünleri ve Alçı Endüstrisi	7
- Sırlı ürünler	7
- Refrakter malzeme	7
- Alçı ve alçıdan ürünler	7
- Metalik olmayan madenlerin çıkarılması ve işlenmesi	7
- Cevher hazırlama	7

- Kömür üretimi ve nakli	7
- Seramik ve topraktan kapkacak yapımı	7
- Mermerciler	7
39. Cam Endüstrisi	
- Cam elyafı	7
- Kuru prosesler	7
- Yüzeyi tesviye edilmiş cam	7
- Flotal cam üretimi	7
- Lameks cam üretimi	7
- Pres ve üfleme ile şekil verme	7
- Ayna yapımı	7
40. Çimento Endüstrisi	6
- Kum yıkama tesisleri	6
- Hazır beton tesisleri	6
41. Orman Ürünleri Endüstrisi	
- Yarı kimyasal ahşap sanayi	6
- Yonga levha üretimi	6
- Dilme ve kontraplak	6
- Yaş prosesler	6
- Mobilya yapımı	5
- Biçme	5
- Ağaç ürünleri ve plaka (sunta üretimi)	6
42. Ağaçtan Elde Edilen Ürünler	
- Ağaç yağları üretimi	6
43. Kağıt Ürünleri ve Kağıt Üretimi	
- Atık kağıttan kağıt üretimi	7
- Kağıt hamurundan kağıt üretimi	7
- Ağartılmamış kraft	7
44. Deri Endüstrisi ve Tabakhaneler	
- Ham deri işleme	10
- Deri boyama	7
45. Akaryakıt Sanayi	
- Petrol rafinerileri	7
- Petrol dolun tesisleri	7
- Benzinlikler	7
- Araç bakım ve liftli yıkama	8
46. Diğerleri	
- Matbaalar	7
- Bitki işletimi	5
- Tuz işletmesi	5
- Su ürünleri kullanımı	5
- Termik santraller	9
- Nükleer santraller	9
- Jeotermal santraller	5
- Asfalt üretimi	9
- Büyük ve küçük organize sanayi siteleri	7
- Katı atık değerlendirme ve bertaraf etme	7
- Su yumuşatma (demineralize) tes.	7

Not: Entegre tesislerde en yüksek olan katsayı alınır.